

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Rimaszombatban, az Országos Orvosszövetség gömör-megyei fiókjának 1908. április 16-ikán tartott rendkívüli közgyűlésén.

Jelen voltak: Elnök dr. Löcherer Tamás, dr. Meskó Miklós alelnök, dr. Bleier Leo (Rimaszombat), dr. Borszéki Ármin (Feled), dr. Deutsch Miksa (Rimaszombat), dr. Fodor Béla (Rimaszombat), dr. Gaál Gusztáv (Tornalja), dr. Gescheit József (Pelsőcz), dr. Goldblatt Géza (Tornalja), dr. Hajcsy Sándor (Rozsnyó), dr. Hensch Géza (Jolsva), dr. Honéczy Gyula (Rimakovka), Hruska János (Nyustya), dr. Lichtschein Adolf (Rimaszombat), dr. Molnár Ferencz (Rimaszécs), dr. Sigmund József (Rimaszombat), dr. Urszinyi Gyula (Putnok). Jegyző: dr. Kármán Aladár (Rimaszombat).

Elnök a megjelenteket meleg szavakkal üdvözli s előrebocsátja azon orvosi körökben immár közismertté lett körülményt, mely a gyűlés egybehívását szükségessé tette, hogy t. i. a belügyminiszter rendelettel szólta bele a munkásbiztosító pénztárak és az orvosok állásfoglalásába azon hiszemben, hogy az orvosok sztrájkolni akarnak. Szükséges tehát, hogy az orvosok minden módon, minden érintkezésükben s a sajtó útján is igyekezzenek meggyőzni a közönséget, hogy az orvosok harca nem a szenvedő emberiség ellen megy, hanem állást kell foglalni az orvosoknak azért, mert a munkáspénztáraknál a családtagok bevonása következtében a munka jelentékenyen megszaporodott, s az írásbeli teendő is igen sok; a munkáért pedig a pénztár szégyenletesen csekély díjazást akar adni. Az államhatalmat meg kell győznünk arról, hogy az orvosi kar a szegény beteget díjtalanul gyógyította eddig, ezt tenni ezután is kötelességének ismeri, de a pénztárak nem tartoznak az államhatalom körébe, s ezektől illő díjat várunk.

Mégegyszer üdvözli a kartársakat, s a jelen rendkívüli közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére dr. Meskó Miklós, dr. Bleier Leó és dr. Lichtschein Adolf tagokat bizza meg.

Bejelenti elnök, hogy a közgyűlésről való elmaradásukat kimentették: dr. Csiky Ferencz, Szederkényi Károly, dr. Vajner Károly, dr. Pösch Dezső, dr. Zehery István, dr. Heincz Hugó, dr. Krcs Gyula, dr. Lusztig Sándor és dr. Szabó Károly, kik a hozandó határozathoz hozzájárultak, s azokat magukra nézve kötelezőknek ismerik el.

Új tagokként jelentkeztek: dr. Gálffy József csetneki körorvos, dr. Lányi Tivadar nagyrőczei járási orvos és dr. Linberger Albert nagyrőczei városi tiszti orvos, kik az 1907—908. évre vonatkozólag már felvételtek.

A szövetség területéről távoztak: dr. Glatte Béla ujjantál-völgyi gyári orvos, dr. Wirtzfeld Béla csetneki körorvos, dr. Huszár Antal ragályi körorvos és dr. Dubasievics Jenő nagyrőczei helyettes városi orvos. Az elköltözötteknek a tagok névsorából való törlése iránt elnök intézkedett.

Ezek után az őszinte kegyelet meleg hangján s a részvét fájó érzetével emlékezik meg dr. Löcherer elnök az elhunyt dr. Maurer Arthur rozsnyói járásorvosról, a szövetség alelnökéről.

Dr. Maurer Arthur tb. megyei főorvos, ki hosszú ideig szenvedett súlyos asztmatikus bántalomban, s kinos hosszantartó betegségtől váltotta meg a halál, még betegsége idején is élénk tanúságot tett arról, mennyire melegen érdeklődik a szövetség és egyesület ügyei, a kartársak érdekeinek előmozdítása iránt; lelkes, buzgó tagja volt a kartársi együttérzés istápolására, szociális érdekeink megvédésére alakult egyesületünknek, ennek bölcsőjénél állott, szeretettel, őszinte érzelmekkel támogatta, fejlesztésében segédkezett, mint az orvosszövetség alelnöke buzgó tevékenységet fejtett ki. Mint ember humanus gondolkodása, meggyeszerre rokonszenvvel és tisztelettel környezett férfiú volt, ki szóval, tollal és tettekkel ambíciózusan szolgált a közt hosszú időn át. Mint orvos pályája iránt való élénk lelkesedéssel buzgólkodott, meggyerő, jó modorával bizalmat keltett, mint jó kartárs nagyrabecsülésünket és szeretetünket megérdemelte. Szövetségünk, egyesületünk és orvosi karunk kiváló alakja elhunyt felett részvétünket az elnök — ki testületünk képviselőjében a temetésen megjelent — tolmácsolta, annak távirat útján is kifejezést adtunk, a ravatalra koszorút helyeztünk, s midőn érdemes

társunk elhunyt felett ez alkalommal is legmélyebb sajnálatunkat és mély részvétünket fejezzük ki, az elnök és dr. Hajcsy Sándor indítványára felkérjük dr. Pösch Dezső tagtársunkat, hogy a Rozsnyón tartandó közgyűlésen dr. Maurer Arthur társunk működését és emlékét méltatni sziveskedjék.

A közgyűlés az elnöki előterjesztéseket és indítványt egyhangulag helyesléssel veszi tudomásul és azokhoz hozzájárul.

Elnök ezután áttér a közgyűlés tulajdonképi tárgyára: a kerületi munkásbiztosító pénztárakkal szemben folytatott küzdelem jelen állására.

Az eddig történekekről ugyanis körlevelek útján részletes értesítés ment a szövetség minden tagjának. A legutóbbi körlevélbe azonban hiba csuszott be, a mennyiben felhivattak az orvosok, hogy a pénztári tagokkal szemben a miniszteri díjszabás illetékes osztálya szerint számítsák fel a díjat és minden hónapról terjesszék be az elnökséghez. A körorvosok azonban, kiknek egyezségileg megállapított látogatási és rendelési díjaik vannak, természetesen csakis azt számíthatják fel.

Előttünk áll az a sajnos eset, hogy több körorvos végzi a pénztár orvosi teendőket, kiknek fix orvosi fizetése van, nincs joga látogatási díjat felszámítani. Az a kérdés, mit lehet ezen kartársak érdekében tenni. Ilyen a feledi, kokovai, ajnácskői, rimaszécsi és rozsnyói kör.

Dr. Gaál Gusztáv nézete az, hogy a körorvos fizetéséhez a pénztári tag nem járul hozzá, tehát a körorvos jogosult a miniszteri díjszabás illetékes szakasza szerint felszámítani díját.

A kérdés megvilágítására illetékes dr. Meskó Miklós főorvos azt mondja, hogy a körorvosi fizetések az összes lakosságra vannak kivetve, hogy pénztári tagoktól is szedik-e, nincs róla tudomása.

Dr. Löcherer szerint fontos annak megtudása, hogy a pénztártart fizeti-e a körorvosi illetéket?

Dr. Molnár F. egész biztosan állítja, hogy az ő körében az iparos nem csak a pénztári illetéket fizeti legénye és inasa után, de a körorvosi illetéket is, mert ez lélekarányszám szerint van kivetve s így ezek után is fizetendő.

Elnök a vitát azzal zárja be, hogy aprólékos kérdések miatt nem szabad a nagy cél felé való haladásban megállani, s egyeseknek fel kell áldozni esetleg anyagi érdekeiket is az

összesért és a nagy célért. Indítványozza, hogy ne engedjük ki az alapot lábunk alól, s ragaszkodva a szövetség már meghozott határozatához, a 6 koronás alapon továbbra is maradjunk meg, szigorúan tartva magunkat a kikötött feltételekhez, melyek mindnyájunkra nézve kötelezők.

Dr. Hajcsy Sándor a rozsnyói pénztárról szól, hová Rozsnyó, Dobsina, Jolsva, Csetnek, Pelsőcz és Dernő tartozik, dr. Hensch már mult év július 1-je óta a min. dijszabás szerint megállapított díjakat számítja, a többi orvosok is havonként adják be a számlát, s a pénztár akadálytalanul kifizeti. Ő maga abban a helyzetben van, hogy mint rozsnyói körorvos működik, s körében látogatási díj nincs, tehát ő pénztári tagoknak nem számíthat fel semmit, kivéve természetesen Rozsnyó városát, mert ez nem tartozik körébe. Ha ő lemond pénztári orvosi állásáról, akkor bizonyára felszólítják hivatalból a hatósági tisztí orvost, de ő ezzel is leszámolt, s miután a rozsnyói pénztár területén működő orvosok teljesen szolidárisak a többi orvosokkal, s az egyetértést és összetartást semmi szín alatt meg nem bontják, ezek nevében is bejelenti csatlakozását és hozzájárul az elnök előterjesztéséhez azzal, hogy anyagi veszteség árán is ki kell tartanunk a nagy cél érdekében, mert ha már a kezdő lépéseket megtettük, meghátrálnunk semmi szín alatt sem szabad.

A közgyűlés ezután egyhangulag elfogadta az elnök javaslatát és határozatilag kimondotta, hogy

1. A munkásbiztosító pénztárakkal egyezség csakis a régi határozat összes feltételeinek betartása mellett köthető, tehát 6 koronás alapon, világos és határozott kikötésével annak, hogy pénztári orvosok csakis szövetségi tagok lehetnek, a régi orvosok semmi szín alatt nem melőzhetők a pénztárak által, az orvosok maguk nem tárgyalhatnak a pénztárakkal, hanem az e célból teljhatalmi megbízással kiküldött bizottság tárgyalhat, nem pénztári orvosok csakis első segélyben, illetve rendelésben részesíthetik a jelentkező pénztári tagokat stb., egyszóval az előbbi határozat érvényben marad továbbra is (passiv resistentia).

2. Felhívjuk a kartársakat, hogy a jelentkező igazolt pénztári tagokat rendesen kezeljék, ha nem fizetnek maguk a felek, úgy vegyék jegyzékbe az

illetőket, s havonként küldjék be a b. ü. m. orvosi díjjegyzék szerint felszámítva díjaikat. Azon kör- orvosok, kik pénztári orvosi teendőket végeznek, az egyezségileg megállapított díjakat számítsák fel, a hol pedig látogatási díj nincs, ott az átmeneti időben, míg egyezség nem létesül, az orvosok ne követeljék a díjakat. (Feled, Rimaszécs, Ajnácskő, Rimakokova és Rozsnyó) ugyis meg fogják kapni méltányos díjazásukat.

3. Az orvosszövetség tagjai ismerjék kötelességüknek — és a kik tehetik, hirlapilag is fejtsenek ki akciózt — hogy a köztudatba általános megnyugvást keltően vitessék be az, miszerint a szenvedő emberiséggel szemben nincs orvossztrájk. A beteg-pénztári tagok és mindazok, kik az orvoshoz fordulnak, kellő gondossággal és lelkiismeretesen lesznek kezelve ezután is; az orvos azonban méltó díját követeli ott — hol erre jogosítva van.

Dr. Hajcsy Sándor kérdést intéz az elnökhöz, hogy ő pénztári orvos-e tulajdonképpen, mert tudtával egyik pénztári orvos sem mondott le állásáról?

Dr. Löcherer elnök határozott felvilágosítással szolgál, hangsúlyozza, hogy pénztári orvosok nincsenek, mert az elnökség értesítette úgy a rimaszombati mint a rozsnyói pénztárak igazgatóságát és elnökségét, hogy a mennyiben a kikötött feltételeket nem fogadják el, 1908. január 1-től kezdve megszűntek pénztári orvosok lenni.

Olvastatott dr. Flesch főtitkár körlevele, melyben az anyagi eszközök hiányosságára utalva, tudatja, hogy az irodai teendők sem találnak kellő fedezetet.

A közgyűlés tekintettel a sok irodai munka által a központra háramolt nagy kiadásokra, a tagsági díjat 1908-ik évtől kezdve 5 koronáról 8 koronára emeli s felhívja a tagokat, hogy ezen összeget pontosan fizessék be dr. Szabó Károly pénztárnokhoz.

Olvastatott dr. Flesch főtitkár országos körölvénye, melyben tudatja, hogy a rimamurányi vasmű részvénytársaság rozsnyói bányatelepének orvosa, dr. Pósch Dezső lemondott állásáról, mert a nagy munkaszaporulat daczára, fizetését emelni nem akarták. Tudatja a központ az ország összes orvosaival,

hogy ezen állás zárlat alatt van, arra pályázni senkinek sem szabad, mert a ki pályázik — azt bojkottálni fogják.

Tudomásul szolgál; meggyőződésünk, hogy megyebeli ez állásra nem pályázik, az esetleg idegen pályázóval szemben a bojkott kimondatik.

Még dr. Hajcsy Sándor interpellálja meg az elnököt a a főispán által legutóbb eszközölt tiszteletbeli főorvosi kinevezés tárgyában.

Dr. Hajcsy előrebocsátva, hogy mindig örömteljes mozzanatnak tekinti, ha valamelyik érdemes orvostársunkat akár magasabb kitüntetés, akár előléptetés vagy méltó jutalmazás éri, különösen hangsúlyozva továbbá azt, hogy felszólalásában nem személyes érdek, rokon- vagy ellenszenv irányítja, hanem tisztán igazságérzete és az elvi fontosság nagy jelentősége vezeti, kérdi az orvosszövetség elnökétől vagy alelnökétől, hogy vármegyénk főispánja a legutóbbi tiszteletbeli megyei főorvosi állásra való kinevezésénél, mikor dr. Bleier Rimaszombatban lakó oszgyáni körorvost nevezte ki, megkérdezte-e a megye tisztí főorvosát, a szövetség elnökét, vagy a vármegyei közegészségügyi bizottságot, mint ez más vármegyékben szokás, s van-e tudomása a főispánnak arról a belügyminiszteri rendeletről, mely 1906-ban 10070. szám alatt U. vármegye főispánjához intéztetett s így szólt:

„Értesitem Czimedet, hogy érdemes körorvos vagy községi orvos, ha tisztí orvosi minősítéssel bír, vagyis ha a tisztí orvosi vizsgát letette, tiszteletbeli járásorvossá akadálytalanul kinevezhető, körorvos vagy községi orvos azonban — még ha megfelelő minősítéssel bír is — tiszteletbeli vármegyei főorvossá ki nem nevezhető, mert a kör-, esetleg községi orvos a járási orvosnak van alárendelve, mint tiszteletbeli vármegyei főorvos ellenben, mint a vármegyei főorvos helyettese vagy kisegítője, esetleg a főorvos hatáskörében járván el, oly helyzetbe kerülhetne, hogy közvetlen feljebbvalójának a járásorvosnak föléje helyezettnek, a mi a közszolgálat érdekében meg nem engedhető ellentétekre vezetne“.

Dr. Löcherer elnök az interpellációra az időközben távozni kényszerült tisztí főorvos helyett is megadja a választ azzal, hogy ezen kinevezés aktaszerűen intéztetett el, sem a megyei tisztí főorvos, sem a vármegye első tisztviselője: az alispán, sem az egészségügyi bizottság, sem ő, mint a szövetség elnöke,

nem kérdeztetett meg. Arra nézve, hogy az idézett rendeletről a főispánnak van-e tudomása, nem nyilatkozhatik, mert ezt nem tudja.

Egyéb tárgy nem lévén, a közgyűlés befejeztetett.

Kelt mint fent.

Jegyzette:

Dr. Kármár Aladár.

Dr. Löcherer Tamás,
elnök.

Hitelesítjük Rimaszombat, 1908. szeptember 1.

Dr. Meskó Miklós.

Dr. Lichtschein Adolf.
Dr. Bleier Leo.

